

PODRZUCONY (29) *part praet pass pf*

podrzucony (27), **podrzucon** (2).

Pierwsze o jasne; -on-, -ón.

sg m N podrzucony (8), podrzucón (1); ~ (*attrib*) podrzucony (4); ~ (*praed*) podrzucón (1). \diamond *D* podrzucon(e)mu (2). \diamond *A* podrzucon(e)go (1). \diamond *f N* (*praed*) podrzuc(o)na (1) *LubPs*, podrzuconâ (1) *RejAp*. \diamond *A* podrzuconâ (1). \diamond *n N* podrzucon(e) (2). \diamond *G* podrzucon(e)go (1). \diamond *A* podrzucon(e) (2). \diamond *pl N m pers* podrzuceni (1). *m an* podrzucon(e) (*cum sb: ptaszki*) (1). *subst* podrzucon(e) (2). \diamond [*G* podrzuconych.] \diamond *A m pers* podrzucon(e) (4). *subst* podrzucon(e) (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: podrzucony od kogo (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w. s.v. podrzucić.

1. *Podłożony, umieszczony gdzieś ukradkiem; subditus, suppositus Mącz, Calep, Cn; subdititius Mącz, Cn* (7) : *Mącz* 93a [2 r.], 312a; *Suppositus* Id est sub alio, vel pro alio fraudulenter positus, subornatus – Podrzuczeni. *Calep* [1035]a; *Supposititius* Quod suppositum est, et alterius loco pro vero et nativo positum – Podłożoni, podrzuczeni. *Calep* [1035]b; Pokrzywká podrzucone kiedy kukulczętá Wylęże: zániedbawa fwe włafne ptafzetá. *KlonWor* 61.

[*Wyrażenie: »podrzucone dziecię«: Puer suppositus Wechfelkind Podrzucone dziecię. ArtNom* B6.]

Przen: O dziecku zrodzonym z pozamałżeńskiego związku matki, podawanym mężowi jako jego własne (w nawiązaniu do kukulczęt) (1) : *Oćiec [tj. samiec pokrzywki] [...] Widząc Kukulczy narod y duży/ y krańny: Miłwie pásierbiętá/ á wżgardza rodzone [...]. Ach což tákich Pokrzywek y Grzywaczów durnych: Ktorzy cudzołożników y Czuryłow iurnych Bękárty podrzucone grzeią/ karmią/ pielzczą* *KlonWor* 61.

2. *Podstawiony na miejsce kogoś lub czegoś* (2) : *Názáiutrz zálował fie tego Iakob ná Lábáná/ iż mu podrzuconâ żonę dał/ á nie tę o którą była zmowá. BielKron* 15.

Przen: Nie ten, co trzeba, niewłaściwy (1) :

W przeciwstawieniu: »podrzucony ... prawdziwy« (1): *Gdy niektory Filofof mocnie fie fpierał/ iż mądry niemoże fie omylić: tedy mu podrzucono ptaká nie tego ktorego on chciał. [...] Częftokróć fię tákie podrzucone ptafzki miáfto prawdziwych do ferc ludzkich náwjiáią. ModrzBaz* 65.

3. *Poddany czyjejs władzy, dany komus do rozporządzania* (5) : *A tám ie [Chrystus nieprzyjaciól człowieka] podrzucił á podłożył [...] pod święte nogi iego [Boga]. A iefzcze ktemu frodzey będą podrzuceni/ [...] czáfu onego ftráfzliwego fądu iego. RejPos* [344]v.

Wyrażenia: »pod moc [komu] podrzucony« (1): *Ty fynu Abinoen łapay więźnie zgromione/ Ktore znałz pod moc tobie od Páná podrzucone* *LubPs* hh.

»podrzucon w posłuszeństwo [komu]« (1): *IZali duřzâ moiâ fłuřznie Pánu fwemu/ Nie ma być podrzuconâ w pořłuřzeńftwo ie^{mv}* *LubPs* O6v.

W przen (2) :

Wyrażenie: »podrzucon(y) pod nogi [czyje]« (2): *Wódz y Książę wálze Dyabel/ podrzucón ieft z wámi pořpołu pod nogi náłze* *OrzQuin* L4v; *A ziemiá y ze wřzyftkiemi pożytki y rořkófzámí fwemi podrzucona ieft pod nogi náłze á pod opánowáníe náłze* *RejAp* 9.

4. *Poddany jakiemuś działaniu z czyjejs strony (1)* :

Wyrażenie: »pod rozsądek [czyj] podrzucony« (1): A iż thy wirłyki są od prostej Polaká nápiřané/ przeto mi sie też zdáło/ áby pod rozřadek [!] W.W. były podrzucone *RejZwierc* 240.

5. *Nieautentyczny, nieprawdziwy nie mający mocy (12)* :

a. *O tekstach: pochodzący spoza zatwierdzonego zespołu, też innego autorstwa (5)* : [Pewna rzecz iest/ że te słowá są podrzucone. Ieronim piře/ że iych zá iego wieku w księgach Laćinłkich nie było. *BudArt* C3v.]

W przeciwstawieniach: »prawdziwy, własny, [gruntowny] ... podrzucony« (2): A też Erázmus Rotherodamus [...] powieđa/ iż ty księgi/ nie są Dyonizyufowe włafne/ ále są podrzucone. *KrowObr* 20v; ktory [papieř] z vczonymi ludźmi te mieycá [w Piřmie Św.] rozebráły [...]/ może konkludowác/ ktore czytánie z tych roźnych iest prawdziwe/ á ktore podrzucone. *WujNT przedm* 5; [[papieře władzy swojej] nieprawdziwemi áni gruntownymi/ ále z odmienionych á řtucznie zopákowanych řłow Chriftusa Páná/ z podrzuconych Doktorow [tj. ich tekstów]/ z zmyřlonych Kanonow/ z sfářzowanych Teřtámentow/ y z inřzych niepewnych piřm czerpnionemi řwiádectwy dowodzą. *BronApokr* 236].

Szeregi: »podrzucony i fałszywie przypisany« (1): Co ktemu [miłofci] służy/ iey [nauki Pisma Św.] to iest włafne: co nie do tego wiedzic/ podrzucone iest y fáłżywie iey przypifáne. *SkarŻyw* 47.

»niepewny albo podrzucony« (1): Lecř o piřmach Doktorow ř. Kořćioł Powřzechny [...] dawno dał rozřadek: y co áłbo niepewnego/ áłbo podrzuconego było/ to okazał. *WujJud* 35v.

»podrzucony albo wmieszany« (1): Zá iych [dawnych doktorów] řwiádectwem/ bezpieczniem niektore słowá/ abo y wirře całe od Heretykow podrzucone/ áłbo od głupich piřarzow/ lub od mędrkow wmieřzáne/ powyrzucáł *BudNT przedm* d2.

b. [O akcie prawnym: nieprawnie dany do przestrzegania [za jaki]: Bo nie możecie iedno do *Confoederaciey* ápellowác: która/ áni zgodnym dekretem Rzeczypořpolitey y řtanow wřzyřłkich vchwalona iest/ ále tylko zá táką podrzucona *ŚmigłAbsurda* 29.]

c. *O papieřu: wybrany w opozycji do papieřa panujácego w Rzymie (7)* : PAřchalis wtory [...] bęďac mnichem/ przeřdzyęki wybran ná řtolec Papiřki. Chcąc pokoy kořćiołowi vczynic/ zebrał wořłko przeciw Gilbertowi podrzuconemu Papiřezowi *BielKron* 177v; Przeciw temu [papiřezowi] był też iny Papiřez wybran w Awinium Piotr Luná/ rzeczony Benedyktus XII (*marg*) Benedykt XII: Papiřez podrzucony. (–) *BielKron* 187v, 176v *marg*, 177 *marg*, 177v, 180v, 182.

6. *W tłumaczeniu teologicznego terminu „creatura subiecta” (2)* : przetoř nie mamy te^go ták rozumiec/ żeby Bog w křřtałcie Bołkim [...] ták się przecháďzác miał. Ale tho czynił przez řtworzenie podrzucone: ták/ że Anioł w perřonie Bořey okázuiący się/ chodřil ták w křřtałcie ludzkim *CzechEp* 262, 262.

Synonimy: 1. *podłożony*; 3. *poddany*.

Cf **PODRZUCIĆ**